

„Megbocsátunk és bocsánatot kérünk” - Szentmise a szlovák–magyar kiengesztelődésért
<https://regi.katolikus.hu/cikk.php?h=577> [2020.04.14.]

František Tondra szepesi püspök és Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek vezetésével a nemzeti engesztelő imaév keretében a Szlovák és a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciák állandó tanácsainak tagjai 2006. június 29-én 11 órakor a népeink közötti kölcsönös kiengesztelődés jegyében szentmisét mutattak be az esztergomi bazilikában.

A szentmise alatt felolvasásra és aláírásra került a két püspöki konferencia testvéri levele a kiengesztelődésről és az együttműködésről. Az eseményre XVI. Benedek pápa apostoli áldását küldte, amelyet az esemény alkalmával szintén felolvastak.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia levele:

S.E.R.

František Tondra
Szepesi püspök úrnak,
a Szlovák Püspöki Konferencia elnöke
Spišské Podhradie
Biskupský úrad
Slovakia – 05304

Excellenciás és Főtisztelendő Püspök Úr!
Szeretett Testvéreink a Püspöki Rendben!

Az idei esztendő Magyarországon jelentős jubileumok éve. Ötvenedik évfordulója van az 1956-os magyar forradalomnak, 550. évfordulója annak a győzelemnek, amelyet Hunyadi János és Kapisztrán Szent János vezetésével a Közép-Európát védő seregek arattak Belgrádnál II. Mohamed szultán támadó hadai felett. Ebből az alkalomból Püspöki Konferenciánk imaévet hirdetett nemzetünk lelki megújulásáért. Ebben az évben az engesztelésnek, emlékezetünk megtisztításának, II. János Pál pápa példája nyomán múltunk keresztény szeretettel való újragondolásának, a kiengesztelődésnek, a keresztény reményben és szeretetben való megújulásnak az esztendejét tartjuk. Rendszeres közös imádságok, zarándoklatok, kulturális és vallási események jelzik ennek az imaévnek a programját. Különös örömmel értesültünk arról, hogy Szlovákiában is egyének és közösségek társultak a lelki megújulásért végzett közös imádsághoz. Tisztelettel értesültünk arról is, hogy a szlovákiai egyház milyen elkötelezetten szolgálja az emberi méltóság, az emberi élet és a családok tiszteletének ügyét.

Ez a megújulás történelmi alkalom számunkra, hogy mély tisztelettel és testvéri szeretettel forduljunk a Szlovák Püspöki Konferencia, az egész szlovák katolikus közösség és Szlovákia népe felé. Több mint ezer éves közös történelem köt össze bennünket. Tele volt ez a történelem a keresztény hit terjedésének, megélésének, kultúrát formáló működésének az értékes eredményeivel. Gazdag volt ez a történelem a tudomány, a művészet és az egész keresztény kultúra áldásaiban és sikereiben. De ugyanez a történelem sokszor a közös szenvedéseknek, a közös erőfeszítéseknek a története is. Olyan történelem, amelynek lapjairól nem hiányoznak az ellentétek, a sérelmek sem. Ezek a sérelmek az idők során sebeket hagytak a lelkekben. Most, amikor Krisztus színe előtt magunkba nézünk, és lelki megújulásunkért imádkozunk, Isten irgalmát és bocsánatát kérjük mindazokért a tettekért, amelyeket a történelem során ebben a régióban népi, nemzeti, nyelvi, kulturális hovatartozás miatt bárki ellen elkövettek. Különös fájdalommal gondolunk vissza azokra az esetekre, amikor magyar emberek okoztak sebeket szlovák embereknek vagy közösségeknek. Ugyanakkor Isten színe előtt a tisztelet és kiengesztelődés érzését újítjuk meg, azét a megbocsátó szeretetét, amelyet népünknek is

át kell éreznie a múlt egyes időszakaiban elszenvedett egyéni és közösségi sérelmek miatt. Megbocsátunk és bocsánatot kérünk.

A mai idők új jeleit szemlélve meggyőződésünk, hogy országaink hívő közösségei közös feladatoknak néznek elébe. Őszintén reméljük, hogy a jövőben testvéri együttműködésben és megértésben tudjuk szolgálni nemzeti kisebbségeink szeretettel és tisztelettel való lelkipásztori gondozásának nemes ügyét. A keresztény kultúra, a reménység, az egymás iránt érzett felelősség és szolidaritás, a megújuló szabadság körülményei között a felelős, az értékekre irányuló emberi cselekvés talán aktuálisabb, mint valaha. Hitünk mérhetetlen erőforrás, hogy ilyen felelősen és szolidárisan tekintsünk egymásra, és munkáljuk Európa népeinek közös jövőjét. Azok a szentek, akik népeink sorában a keresztény életeszemély felejtethetetlen példáját mutatták fel és az apostoli tevékenység értékes eredményeivel gazdagítottak bennünket, legyenek közös pártfogóink. A Boldogságos Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya és a Szlovákok Édesanyja legyen segítők a történelmi kiengesztelődésen túl, a szolidáris szeretet, a mindennapi hatékony együttműködés, hitünk értékeinek közös felfedezése és megélése terén.

Isten áldását kérjük Szlovákia egész népére, a Szlovákiában élő Katolikus Egyházra, az egész Szlovák Püspöki Konferenciára és Európa népeire. Kérjük Szent Adalbertnek, a Szent Kassai Vértanúknak, Szlovákia és Magyarország minden régi és új szentjének közbenjárását népeinkért és egyházainkért, hogy példájukhoz méltóan élhessünk.

Budapest, 2006. június 29.

Őszinte tisztelettel és testvéri szeretettel:

Dr. Erdő Péter
bíboros, prímás, esztergom–budapesti érsek
az MKPK elnöke

A Szlovák Püspöki Konferencia válaszevele:

Kedves Püspök Testvérek!

Élénken az emlékezetünkben él az Egyház 2000. évi Nagy Jubileumának történelmi eseménye, a harmadik évezred küszöbének örömteli átlépése azokkal a feladatokkal, amelyeket Isten szolgálja II. János Pál pápa tűzött ki célul. Felhívása az egész világon visszhangra talált sok szép kezdeményezés formájában. Ezek közé sorolhatjuk ezt a kölcsönös testvéri megszólítást is, amely nemcsak írott formában, hanem személyes találkozásainknál is megtörtént. Közösen keressük az utat nemzeteink kölcsönös megértése, a megbocsátás és a megbékélés felé.

Az a meggyőződés, hogy Jézus Krisztus a történelem ura, alapjaiban határozta meg II. János Pál pápaságát. Az egyéneket és közösségeket arra szólította fel, hogy „tisztítsák meg emlékezetünket”, hogy aztán így kieszközölhessék a megbocsátás kegyelmét azokért a hűtlenségekért, amelyekkel az Egyház fiai és leányai közül sokan árnyékot vetettek arcára (v.ö. Novo milenio ineunte, 6). Ez a mi közös történelmünk, amelyet nem lehet elkülöníteni, hiszen közösen építettük azt. XVI. Benedek pápa még mint bíboros megmagyarázta az emlékeink megtisztítását az egyik könyvében: „Emlékezetünk gyűlöletől, csalódástól, hamis reményektől, begyökerezett hazugságtól mérgezett lehet. Ebben az esetben nem keletkezhet helyes jövő. Emlékezetünk lehet felületes, rövidlátó – ebben az esetben nyitott a hazugság és félrevezetés előtt, ami ismét veszélyezteti a jövőt. Ezért fontos ismételtlen megtisztítani emlékezetünket, hogy így mint tiszta vízben megláthassuk a

vízfenéket, és be tudja fogadni a napsugarat, a fentről jövő fényt.” (v.ö. Pápai levelek és vatikáni dokumentumok 12).

Emlékeink sok sebet őriznek, amelyekkel egymást megbántottuk. Csakhogy „az emlékezet nem mechanikus tárolója az információknak, mint a számítógép. Ez is, de ennél sokkal több. Ha az, amit őriz, újjal találkozik, a régire is fény sugároz, és akkor megújul, és felismeri azt, amit eddig nem látott” (ugyanott). Az Egyház emlékezete a Szentlélek: „az Igazság Lelke, ő majd elvezet benneteket a teljes igazságra” (Jn 16,13).

Emlékeink a múltig, egészen a nálunk meglévő Egyház kezdetéig érnek. Egyházunknak ez a történelme mindkét népünkönél valamikor közös volt. Erre a közös időszakra, amelyben kölcsönös konfliktusokra és sérelmekre is rátalálunk, a Szentlélek által megtisztított emlékezetünkkel akarunk visszatekinteni. Ő világosítja meg emlékezetünket, hogy közös múltunkra ebből a szemszögből tekintsünk.

Ennek szellemében nagy figyelemmel és meglelégedéssel fogadtuk leveleteket, drága püspök testvéreink. Azt olvastuk benne, hogy figyelemmel követitek a Szlovákiában és a mi Egyházunkban történeteket. Ugyanezt tesszük mi is, mert nem közömbös számunkra a Katolikus Egyház jövője hazátokban. Sok tiétekhez hasonló problémával kell megküzdenünk. Ezért örömmel fogadtuk kezdeményezéseket, amellyel a Szentlélek készítésére ezt az évet hazátok lelki megújulásának éveként hirdettétek meg.

Komoly következetességgel fogadjuk e történelmi igazságok nyilvános meg-nyilatkoztatását, kifejezve Isten iránti hálánkat és a kölcsönös megértés és kiengesztelődés kérését. Ezért megbocsátunk és bocsánatot kérünk.

A Krisztus szolgálatában lévő püspök testvérekkel együtt tudjuk, hogy kereszténységünk nem csupán a múlt vallása. A történelemből okulva nyitottak vagyunk keresni Isten által nekünk adott küldetésünk közös programját. Tudjuk, hogy a múlt sérelmeit csupán az igazság és az igazságosság, legfőképpen pedig a szeretet tudja orvosolni. Az Egyház tanításának értelmében közösen akarunk gondolkodni a kiengesztelődés isteni ajándékáról. El akarjuk kerülni a személyes vagy nemzetiségi érdekeket olyan mértékben, hogy ezentúl ne gondolkodjunk és ne cselekedjünk ellentétben a keresztény elvekkel.

Ezért a mi közös utunk – tanúságtétel a szeretetről és a megértésről – kezdeményező és kölcsönösen előnyös lehet.

Az Úr áldja meg igyekezetünket, hogy az széles társadalmi visszhangra találjon. Szűz Mária, aki népeink közös védelmezője, és népeink közös szentjei támogassák szándékainkat és tetteinket, és eszközöljék ki Szent Fiának, a mi Urunknak áldását!

Esztergom, 2006. június 29.

A Szlovák Püspöki Konferencia képviselőjében
František Tondra szepesi püspök, elnök